

ANDRZEJ SAPKOWSKI

DEN SISTA ÖNSKNINGEN

SAGAN OM HÄXKARLEN • FÖRSTA BOKEN

Översättning av Tomas Håkanson

COLT SO MMX

© Andrzej Sapkowski 1993
© Svensk översättning Ersatz 2010
Published by arrangement with
Literary Agency »Agence de l'Est«
Originalalets titel Ostatnie życzenie
Översättning från polska Tomas Håkanson
Redaktör Joakim Sundström
Korrekturläsning Ola Wallin
Omslag Stewart Larking
Grafisk form & sättning Ola Wallin
Tryck Livonia Print, Lettland 2010
ISBN 978-91-86437-10-7

Coltso är ett imprint till Ersatz

www.coltso.se

www.ersatz.se

Den här boken har fått finansiellt
stöd från Book Institute – the
© POLAND Translation Program.

FÖRNUFTETS RÖST I	7
HÄXKARLEN	9
FÖRNUFTETS RÖST II	47
ETT KORN AV SANNING	55
FÖRNUFTETS RÖST III	92
DET MINST ONDA	98
FÖRNUFTETS RÖST IV	147
EN FRÅGA OM PRISET	153
FÖRNUFTETS RÖST V	201
VÄRLDENS ÄNDE	210
FÖRNUFTETS RÖST VI	261
DEN SISTA ÖNSKNINGEN	270
FÖRNUFTETS RÖST VII	339

FÖRNUFTETS RÖST I

HON kom till honom tidigt om morgonen.

Hon kom in mycket tyst och försiktigt, ljudlöst tassande gled hon genom kammaren som ett spöke, en uppenbarelse, det enda som hördes var ljudet av hennes mantel som frasade mot den nakna huden. Ändå var det just detta svaga, nästan ohörbara frasande som väckte häxkarlen, eller kanske bara drog upp honom ur slummern, där han monotont gungade fram och tillbaka, som i ett bottenlöst djup, svävande bland de lätt böljande tångruskorna mellan botten och den lugna havsytan.

Han rörde sig inte, ryckte inte ens till. Flickan svävade närmare, gled ur manteln, vilade knäet mot sängkanten, långsamt, tvekande. Han observerade henne med halvslutna ögon så att hon inte skulle märka att han var vaken. Flickan klättrade försiktigt upp på bädden, satte sig ovanpå honom och omfamnade honom med sina lår. Hon stödde sig på raka armar och hennes kamomilldoftande hår snuddade vid hans ansikte. Bestämt och liksom otåligt böjde hon sig framåt och rörde vid hans ögonlock, kinder och mun med ena bröstvårtan. Han log och fattade med en långsam rörelse tag i hennes armar, lätt, försiktigt. Hon rätade på sig, drog sig undan från hans händer, skimrande i det dimmiga gryningsljuset, så ljus att hon liksom suddades ut. Han försökte röra sig, men med ett bestämt tryck med båda händerna hindrade hon honom från att byta position, och hennes lätta men bestämda höft-rörelser krävde ett svar.

HÄXKARLEN

L.

Han svarade. Hon drog sig inte längre undan från hans händer, hon kastade huvudet bakåt och skakade på håret. Hennes hud var sval och förunderligt slät. Ögonen var stora och mörka som en sjöjungfrus, det såg han när deras ansikten kom närmare varandra.

Han gungade och sjönk i kamomillhavet, som inte längre var stilla utan alltmer upprört och brusande.

SENARE SADES det att mannen i fråga hade kommit från norr, genom Repslagarporten. Han gick till fots och ledde sin tungt lastade häst vid grimman. Det var sent på eftermiddagen, repslagarnas och sadelmakarnas bodar var redan stängda och gatan var tom. Trots värmen bar mannen en svart kappa över axlarna. Han var en sådan som man lade märke till.

Han stannade utanför krogen Gamla Narakort och lyssnade till sorlet inifrån. Som vanligt vid den här tiden var krogen full av folk.

Den okände gick inte in på Gamla Narakort. Han ledde hästen vidare längs gatan. Längre bort låg ett annat, mindre värdshus, kallat Råven. Där var det tomt. Vårdshuset hade inte det bästa ryktet.

Vårdshusvärden tittade upp från tunnan med inlagd gurka och mätte gästen med blicken. Främlingen hade kappan på sig och stod stel, tyst och orörlig vid disken.

» Vad önskas? «

» Öl«, svarade den okände. Han lät osympatisk på rösten.

Vårdshusvärden torkade händerna på sitt linneförkläde och fyllde ett lerkrus. Kruset var kantstött.

Den okände var inte gammal, ändå var håret helt vitt. Under kappan hade han på sig en sliten lädertröja med snörning i halsen och vid ärmarna. När han tog av sig kappan syntes det att han hade ett svärd fastspänt på ryggen. Det var ingenting konstigt med det, nästan alla gick omkring beväp-

nade i Vyzima, men ingen bar svärdet på ryggen som en båge eller ett koger.

Den okände satte sig inte vid bordet bland de fåtaliga gästerna, han stod kvar vid bardisken och betraktade värdshusvärden med sin genomträngande blick. Han tog en klunk ur kruset.

»Jag söker nattkvarter.«

»Vi har inget«, grymtade värdshusvärden och betraktade gästens dammiga och smutsiga skor. »Fråga på Gamla Narakort.«

»Jag stannar hellre här.«

»Vi har inget«, svarade värdshusvärden och kände äntligen igen den okändes dialekt. Han kom från Rivia.

»Jag kan betala«, sade den okände tyst, liksom osäkert.

Det var då hela den obehagliga historien började. En koppärrig lång drasut, som inte hade tagit sin mörka blick från främlingen sedan denne trädde in genom dörren, reste sig och kom fram till bardisken. Hans två kamrater ställde sig ett par steg bakom.

»Här finns ingen plats, din luspudel, lösdrivare från Rivia«, hostade den koppärrige fram, öga mot öga med den okände. »Vi vill inte ha såna som du här i Vyzima. Här är vi hederligt folk!«

Den okände tog sitt krus och drog sig åt sidan. Han tittade mot värdshusvärden, men denne undvek hans blick. Han hade inte en tanke på att försvara en karl från Rivia. Fanns väl ingen som gillade sådant folk?

»I Rivia bor det bara tjuvar«, fortsatte den koppärrige, osande av öl, vitlök och ilska. »Hör du vad jag säger, ditt avskum?«

»Han hör inte. Han har skit i öronen«, sade en av kamraterna, och den andre skrockade till.

»Betala och stick!« röt den koppärrige.

Först nu tittade den okände på honom.

»Ska dricka upp ölet först.«

»Låt mig hjälpa till!« väste den länge.

Han slet kruset ur handen på mannen från Rivia, borra-de in fingrarna i remmen som löpte snett över främlingens bröst och grep honom i armen. En av hans två kumpaner höjde näven för att klippa till. Främlingen vek undan slaget och den koppärrige tappade balansen. Svärdet väste till i skidan och blixtrade i det svaga lampskenet. Det uppstod tumult. Någon skrek. En av gästerna störtade iväg mot utgången. En stol föll omkull med ett brak, lerkärnen slog dovt i golvet. Värdshusvärden stirrade med darrande mun på den koppärriges fruktansvärt sönderskurna ansikte, såg hur han grep tag med fingrarna i bardiskens kant, sjönk ihop och försvann ur allas åsyn som om han hade drunknat. Hans två kumpaner låg på golvet, den ene orörlig, den andre skälvde och vred sig i en snabbt växande mörkfärgad pöl. Ett tunt hysteriskt kvinnoskrik vibrerade i luften och skar i öronen. Värdshusvärden darrade, drog efter andan och kräktes.

Den okände drog sig bakåt mot väggen. Hopkrupen, spänd, vaksam. Han höll svärdet med båda händerna och förde spetsen genom luften. Ingen rörde sig. Skräcken klibbade sig fast vid folks ansikten som lera, förlamade lemmarna, täppte till halsen.

Tre vakter stormade in i värdshuset med buller och bång. De måste ha varit i närheten. I händerna hade de stavar lindade med remmar, men när de fick syn på liken drog de sina svärd. Mannen från Rivia stod med ryggen mot väggen, med vänsterhanden drog han fram en dolk ur stövelskaftet.

»Släpp den där!« skrek en av vakterna med darr på rösten. »Släpp den, din dråpare. Följ med oss!«

Den andre vakten sparkade på det bord som hindrade honom att angripa främlingen från sidan.

»Treska, hämta mer folk!« skrek han åt den tredje, som stod närmare dörren.

»Behövs inte«, sade mannen från Rivia och sänkte svärdet.
»Jag kommer självmant.«

»Just det din hund, men i bojour!« ropade vakten med den darrande rösten. »Släpp svärdet, annars spräcker jag skallen på dig!«

Mannen från Rivia rätade på sig. Han klämde flinkt fast svärdsklingan under vänstra armen, höjde den högra och gjorde snabbt ett komplicerat tecken i luften, riktat mot vakterna. Det glittrade i lädertröjans manschetter, som var täckta av metallnitar och räckte ända upp till armbågarna.

Vakterna backade genast undan och höll armarna för ansiktet. En av gästerna reste sig, en annan skyndade mot utgången. Kvinnan skrek igen, vilt och hemskt.

»Jag kommer självmant«, upprepade den okände med metalliskt klingande röst. »Och ni tre går före. För mig till stadens befallningsman. Jag hittar inte vägen.«

»Ja, herrn«, mumlade vakten och sänkte huvudet. Han gick mot utgången och såg sig osäkert omkring. De två andra följde honom snabbt, baklänges. Den okände följde efter dem, stoppade tillbaka svärdet i skidan och dolken i stöveln. När de gick förbi borden dolde gästerna sina ansikten bakom rockskörten.

II.

Velerad, Vyzimas befallningsman, kliade sig på hakan och funderade. Han var varken vidskeplig eller feg av sig, men han hade ingen lust att bli lämnad ensam med den vithårige. Till sist bestämde han sig.

»Ni kan gå«, sade han till vakterna. »Och du sätter dig. Nej inte här. Därborta, om jag får be.«

Den okände satte sig. Nu var han utan både svärd och svart kappa.

»Jag är idel öra«, sade Velerad och lekte med den tunga stridsklubban på bordet. »Jag är Velerad, Vyzimas befallningsman. Vad har du att säga mig, ärade herr rövare, innan vi kastar dig i fängelsehålan? Tre döda, försök att kasta en besvärjelse, inte illa, verkligen inte illa. Här i Vyzima kan man bli spetsad på en påle för sådant. Men jag är en rättskaffens människa, så först vill jag höra vad du har att säga. Tala.«

Mannen från Rivia knäppte upp sin tröja och tog fram en bit hoprullat getskinn.

»Den här sätter ni upp överallt i vägshål och på värdshus«, sade han tyst. »Är det sant vad som står här?«

»Aha, på så sätt«, mumlade Velerad och betraktade runorna som ristats in i skinnet. »Att jag inte förstod det på en gång. Visst, det är sant, alldeles sant. Under tecknat av Foltest, konung och herre över Temeria, Pontar och Mahakam. Sant, alltså. Men en kungörelse är en kungörelse och lag är lag. Här i Vyzima är det jag som svarar för lag och ordning. Och jag tillåter inte att man mördar folk! Förstått?«

Mannen från Rivia nickade till tecken på att han förstod. Velerad grymtade ilsket.

»Har du häxkarlsmärket?«

Den okände stack åter handen innanför tröjan och fick fram

en rund medaljong som hängde på en silverkedja. På medaljongen syntes ett varghuvud med blottade huggtänder.

»Har du något namn? Det blir lättare att prata då. Ta vilket namn som helst, jag är inte nyfiken.«

»Jag heter Geralt.«

»Visst, vi kan kalla dig så. Från Rivia, kan jag höra på talet?«

»Just det.«

»Ja. Vet du vad, Geralt? Det här« – Velerad klappade på kungörelsen med handflatan – »det här bör du låta bli. Det är farliga saker. Många har försökt före dig. Det här, min vän, är inte lika lätt som att klippa till ett par busar.«

»Jag vet. Det är min specialitet, befallningsman. Här står: tretusen orener i belöning.«

»Tretusen.« Velerad trutade med munnen. »Och prinsessans hand, sägs det, även om den nådige Folttest inte nämner det.«

»Prinsessan intresserar mig inte«, sade Geralt lugnt. Han satt orörlig med händerna i knäet. »Här står: tretusen.«

»Vilka tider«, suckade befallningsmannen. »Vilka hemska tider! Sådana yrken kunde man inte föreställa sig för tjugo år sedan, inte ens om man var full. Häxkarlar! Vandrande basiliskmördare! Dörrknackare som besegrar drakar och strömkarlar. Geralt? Får man dricka öl i ditt skrå?«

»Visst.«

Velerad klappade i händerna.

»Öl!« ropade han. »Och du, Geralt, kom och sätt dig här bredvid mig. Spelar ingen roll längre.«

Ölet var kallt och skummande.

»Det är hemska tider vi lever i«, fortsatte Velerad sin monolog och tog en klunk ur bägaren. »Alla möjliga slags vederstyggligheter sprider sig. I Mahakam, uppe i bergen, fullkom-

ligt vimlar det av landvättar. Förr ylade vargar i skogarna, men nuförtiden har vi spöken, rådarkor, varulvar och annan pest vart man än spottar. Ute i byarna rövas barnen bort av vattennymfer och gråterskor, det finns hundratals fall. Sjukdomar som ingen har hört talas om tidigare, hårresande är det. Och så nu det här till råga på allt!« Han petade på skinnrullen på bordet. »Inte konstigt att era tjänster är så efterfrågade, Geralt.«

»Det är en kunglig kungörelse, befallningsman.« Geralt tittade upp. »Känner ni till detaljerna?«

Velerad lutade sig tillbaka på stolen och knäppte händerna över magen.

»Detaljerna, säger du? Jo, dem känner jag till. Ingen första-handskunskap, men jag har goda källor.«

»Det är just det jag menar.«

»Du envisas alltså. Som du vill. Hör på!« sade Velerad, tog en klunk öl till och sänkte rösten. »Redan som kronprins, när hans far, den gamle Medell, regerade, visade vår nådige Folttest vad han var i stånd till, och det var inte lite. Vi räknade med att det skulle gå över med tiden. Men strax efter kröningen, inte långt efter gamle kungens död, överträffade Folttest sig själv. Vi tappade faktiskt hakan allihop. Kort sagt: han gjorde sin köttsliga syster Adda med barn. Adda var yngre än han, de höll alltid ihop, men ingen misstänkte något, utom drottningen kanske... Kort sagt: plötsligt gick Adda med magen i vädret och Folttest börjar prata om bröllop. Med sin syster, förstår du, Geralt? Situationen började bli spänd som tusan, för Vizimir av Novigrad hade just fått för sig att ge Folttest sin Dalka till hustru, och när han skickade några sändebud blev man tvungen att hålla fast kungen i både armar och ben för att hindra honom att rusa fram och skälla ut dem. Det lyckades, och tur var väl det, för Vizimir kunde

ha slitit tarmarna ur oss om han blivit uppretad. Med hjälp av Adda, som tack och lov hade ett visst inflytande över bror sin, förmådde man sedan den lille valpen att avstå från ett snabbt giftermål. Ja, och när tiden var inne födde Adda sitt barn förstås. Och hör på nu, för nu börjar det. Det där som kom ut är det inte många som har sett, men den ena barnmorskan hoppade ner från tornfönstret och slog ihjäl sig, och den andra fick fel i huvudet och är fortfarande alldeles fnoskig. Så jag gissar att den där megabastarden inte var någon större skönhet. Det var en flicka. Hon dog på en gång förresten. Vad jag förstår var det ingen som hade särskilt bråttom att knyta ihop navelsträngen. Till sin egen lycka överlevde inte Adda förlossningen. Och sedan, min vän, visade sig Foltest än en gång som den idiot han var. Man borde ha bränt upp megabastarden eller, vad vet jag, grävt ner den någonstans ute i ödemarken, men i stället begravdes den i en sarkofag i palatsets källare. «

Geralt tittade upp.

»Lite sent att fundera på den saken nu. Man borde i varje fall ha kallat på någon av De vise.«

»Menar du de där bondfångarna med stjärnor på hatten? Jomennisst, det kom ett dussin av dem, men inte förrän senare, när det blev uppenbart vad som låg där nere i sarkofagen. Och vad som kravlade ut ur den om nätterna. Men i början var det inget som kom kravlande, nej då. I sju år efter begravningen var det lugnt. Och så plötsligt en fullmånenatt: skrik i palatset, vrål och förvirring! Ja, vad ska man säga, du känner väl till sådant här, och du har ju läst kungörelsen. Det lilla barnet hade växt till sig där i kistan, och inte så lite heller. Tänderna har tydligen växt ordentligt. En myling, kort sagt. Synd att du inte har sett liken. Som jag. Då skulle du säkert ha tagit en stor omväg runt Vyzima.«

Geralt teg.

»Och sedan«, fortsatte Velerad, »trummade Foltest som sagt ihop en hel flock med trollkarlar. De grälade hela tiden och var på vippen att börja slåss med de där stavarna de bär på, säkert för att jaga bort hundar som folk hetsar efter dem. Jag skulle tro att det händer ofta. Förlåt mig, Geralt, med ditt yrke har du säkert en annan åsikt om trollkarlar, men enligt min mening är det snyltgäster och träskallar. Ni häxkarlar väcker faktiskt mer förtroende hos folk. Ni är ju åtminstone, hur ska man säga, konkreta.«

Geralt log men kommenterade inte saken.

»Jo, till saken alltså«, fortsatte befälningssmannen, tittade ner i bägaren och hällde upp mer öl åt sig själv och främlingen från Rivia. »Några av trollkarlarnas råd verkade inte så dumma. En föreslog att man skulle bränna upp mylingen med palats och sarkofag och allt, en annan gav rådet att hugga av hennes huvud med en spade, och de andra förespråkade att man skulle genomborra olika kroppsdelar med pålar av aspträ, givetvis dagtid när den lilla arbiggan sov i sin kista, utmattad efter nattens förlustelser. Men tyvärr dök det upp en narr med kal hjässa och spetsig mössa, en kutryggig eremit, som påstod att det handlade om en förbannelse som skulle gå att återkalla, att vampyren skulle kunna bli Foltests sockersöta lilla dotter igen. Man skulle bara behöva tillbringa en hel natt nere i kryptan och så var det ordnat. Och kan du tänka dig, Geralt, den dumskallen gick själv och satte sig där nere. Och som man kunde räkna ut blev det inte mycket kvar av honom, det enda som återstod var mössan och staven sägs det. Men Foltest hakade sig fast som en kardborre vid tanken. Han förbjöd alla försök att döda mylingen, och hämtade hit charlataner från vartenda hörn av landet för att göra mylingen till prinsessa igen. Ja, det var allt

en härlig samling. Vanskapta kärringar, och krymplingar, ja min vän, smutsiga och loppbitna så det var synd om dem. Och så skulle det trollas, men med skål och bågare inom räckhåll. Visst, Foltest eller rådet avslöjade några av dem snabbt, ett par lät de rentav hänga från palissaden, men det räckte inte, det räckte inte. Det hade varit bättre om de hängde allihop. Och jag behöver väl inte tillägga att mylingen under tiden bet ihjäl folk till höger och vänster, utan att bry sig det minsta om de där lurendrejarna och deras besvärjelser? Eller att Foltest hade flyttat från palatset? Ingen ville bo kvar där.«

Velerad tystnade och tog en klunk öl. Häxkarlen teg.

»Så har det hållit på i sex år nu, Geralt, för den där tingesten föddes för ungefär fjorton år sedan. Vi har haft lite annat att bekymra oss för under tiden, för vi har slagits med Vizimir av Novigrad, men av normala, förståeliga skäl. Det handlade om hur gränserna skulle dras, inte om döttrar eller giftermålsanbud. Foltest har för övrigt börjat mumla om äktenskap och ägnar tid åt att studera de konterfej som grannländernas hov skickar hit, sådant som han alltid slängde i dasstunnan förut. Fast då och då blir han manisk igen och skickar ut ryttare som ska leta efter nya trollkarlar. Och så har han utfäst en belöning, tretusen, vilket har lockat hit några virrpannor, vandrande riddare, ja, en vallpojke till och med, en fåntratt känd i hela trakten, må han vila i frid. Och mylingen mår bra. Visst, hon biter ju ihjäl någon då och då. Men man vänjer sig. Och så länge alla de där hjältarna försöker avförtrolla henne så kan man åtminstone glädjas åt att hon äter sig mätt hemma hos sig, i stället för att driva omkring utanför borgen. Och Foltest har ett nytt palats, riktigt vackert faktiskt.«

Geralt tittade upp.

»Sex år alltså. På sex år har ingen löst problemet?«

»Nej, just det.« Velerad såg genomträngande på häxkarlen. »För problemet är säkert olösligt och det måste man finna sig i. Jag syftar på Foltest, vår nådige och högt älskade härskare, som ständigt låter sätta upp dessa kungörelser i var och varannan vägkorsning. Fast de intresserade blir liksom färre och färre. Visserligen var det en som erbjöd sina tjänster nu senast, men han ville absolut ha sina tretusen orener i förskott. Då lade vi honom i en säck och kastade honom i sjön.«

»Lurendrejare råder det ingen brist på.«

»Verkligen inte. Det finns gott om dem«, bekräftade befallningsmannen, utan att släppa häxkarlen med blicken. »Så om du går till palatset ska du inte begära guld i förskott. Om du nu tänker gå dit.«

»Det tänker jag.«

»Nåja, det är din sak. Men lägg mitt råd på minnet. Vad gäller belöningen så har det som sagt pratats om en extra belöning på sistone. Nämligen prinsessans hand. Jag vet inte vem som kom på det, men om mylingen ser ut som folk påstår så är det ett ovanligt dystert skämt. Icke förty dök det upp ett par träskallar som skyndade till borgen så fort nyheten slog ner att man kunde få bli del av den kungliga familjen. Två skomakargesäller närmare bestämt. Varför är skomakare så dumma, Geralt?«

»Säg det. Häxkarlar då, befallningsman? Har de försökt?«

»Jodå, några stycken. De flesta ryckte på axlarna och gick när de fick höra att man skulle avförtrolla mylingen i stället för att döda henne. Sedan dess hyser jag stor respekt för häxkarlarna, Geralt. Senare kom en till, en som var yngre än du. Jag minns inte vad han hette, om han nu ens nämnde det. Han försökte.«

»Och?»

»Prinsessan spred ut hans inälvor över ett stort område med sina vassa tänder. På en sträcka av ett halvt pilskott.«

Geralt nickade.

»Var det alla?»

»Nej, det var en till också.«

Velerad teg en stund. Häxkarlen skyndade inte på honom.

»Jo«, sade befälningssmannen till sist. »Det var en till. I början, när Foltest hotade honom med galgen om han dödade eller skadade mylingen, skrattade han bara och packade ihop sina saker. Men sedan . . .«

Velerad lutade sig framåt och hans röst blev nästan till en viskning.

»Sedan åtog han sig uppdraget. Du förstår, Geralt, här i Vyzima finns det några förnuftiga människor, till och med på höga poster, som tycker att hela saken är avskyvärd. Enligt ryktet lyckades de i all tysthet övertala häxkarlen att slå ihjäl mylingen, utan vidare ceremonier eller besvärjelser. Han skulle säga till kungen att besvärjelsen inte fungerade, att hans dotter hade ramlat nedför trappan, att det var ett olycksfall i arbetet helt enkelt. Kungen skulle förstås bli rasande, men det skulle inte sluta värre än att han inte betalade ut några pengar. Då sade den där skälmen till häxkarl att ska det vara gratis så får ni slåss med mylingen själva. Så vad skulle man göra . . . Vi slog oss ihop, förhandlade lite . . . Men det blev inget resultat.«

Geralt höjde ögonbrynen.

»Inget«, upprepade Velerad. »Häxkarlen ville inte sätta igång första natten. Han tog det lugnt och spankulerade omkring i trakten och funderade. Men så plötsligt fick han syn på mylingen, sägs det, förmodligen i full aktion, för besten kravlar sig inte ut bara för att sträcka på benen. Han fick

alltså syn på henne, och samma natt sjappade han. Utan att säga adjö.«

Geralt krökte på läpparna i något som antagligen skulle föreställa ett leende.

»De där förnuftiga människorna«, började han, »har säkert kvar sina pengar? Häxkarlar tar inte betalt i förskott.«

»Jo«, sade Velerad, »det har de säkert.«

»Framgår det av ryktet hur mycket pengar det var?»

Velerad grinade.

»Vissa säger åttahundra.«

Geralt skakade på huvudet.

»Andra«, mumlade befälningssmannen, »talar om tusen.«

»Inte mycket, och dessutom ska man komma ihåg att ryktet alltid överdriver. Och kungen utlovar ju faktiskt tretusen.«

»Glöm inte fästmän«, raljerade Velerad. »Vad pratar du om egentligen? Vi vet ju att du inte kommer att få några tretusen.«

»Jaså, hur vet vi det?»

Velerad dunkade handen i bordet.

»Geralt, förstör nu inte min fina bild av häxkarlar. Det här har hållit på i mer än sex år! Mylingen gör slut på ett femtiotal människor per år, eller lite färre nu, för alla håller sig borta från palatset. Nej, min vän, jag tror på trolldom, jag har sett en hel del i mitt liv, och jag tror på magikers och häxkarlars förmågor, åtminstone i viss mån. Men det där med avförtrollning, det är struntprat som en kutryggig snorig gammal gubbe hittade på, en som hade blivit svagsint av sin eremitkost, och ingen tror på det. Utom Foltest. Nej, Geralt! Adda födde en myling eftersom hon hade legat med sin egen bror, det är sanningen och det finns inga trollkonster som hjälper mot det. Mylingen äter människor precis som alla mylingar och man är tvungen att slå ihjäl henne, helt enkelt.

Hör på, för ett par år sedan var det några bondlurkar från en gudsförgäten avkrok nära Mahakam som fick sina får uppättna av en drake. De gav sig på draken tillsammans och slog ihjäl honom med käppar och ansåg sig knappt ens behöva skryta om saken. Men här i Vyzima väntar vi på ett under och regler alla dörrar vid fullmåne, eller så binder vi fast missdådare vid en påle utanför borgen i hopp om att besten ska äta sig mätt och gå hem till sin likkista igen.«

»Ingen dålig idé«, log häxkarlen. »Har brottsligheten gått ner?«

»Inte ett dugg.«

»Hur kommer jag till palatset, det nya alltså?«

»Jag följer med dig dit. Och hur blir det med de förnuftiga människornas förslag?«

»Inte så bråttom, befallningsman«, sade Geralt. »Det kan ju faktiskt inträffa ett olycksfall i arbetet oavsett mina egna planer. I så fall borde de förnuftiga människorna fundera över hur de ska rädda mig från kungens vrede och ha de femtonhundra orenerna som ryktet talar om i beredskap.«

»Tusen, sade vi väl.«

»Nej, herr Velerad«, sade häxkarlen bestämt. »Den som ni erbjöd tusen flydde vid blotta åsynen av mylingen, utan att ens förhandla om priset. Det betyder att risken är värd mer än tusen. Kanske rentav mer än femtonhundra, det får vi se. Men jag kommer givetvis att säga adjö först.«

Velerad kliade sig i huvudet.

»Geralt? Tolvhundra?«

»Nej, befallningsman. Det är inget lätt arbete. Kungen utlovar tretusen, och jag måste säga att ibland är det lättare att avförtrolla än att döda. Ja, om det nu är så enkelt borde någon av mina föregångare ha dödat mylingen redan. Tror ni att de lät sig slitras i stycken bara för att de var rädda för kungen?«

»Visst, min vän.« Velerad nickade sorgset. »Det är avtalat. Men inte ett ljud om eventuella olycksfall i arbetet inför kungen. Det råder jag dig bestämt.«

III.

Foltest var smal och hade ett bildskönt – alltför bildskönt – ansikte. Såvitt häxkarlen kunde bedöma var han knappt fyrtio år gammal. Han satt på en låg stol i svart snidat trä och sträckte ut benen mot eldstaden, där två hundar värmdes sig. Bredvid honom på en kista satt en äldre, kraftigt byggd man med skägg. Bakom kungen stod ytterligare en man, praktfullt klädd, med stolt ansiktsuttryck. En storman.

»En häxkarl från Rivia«, sade kungen i tystnaden efter Velerads inledande ord.

Geralt bugade.

»Ja, ers höghet.«

»Hur har du blivit vithårig? Är det en förbannelse? Du ser ju inte så gammal ut. Nej visst, visst. Det var ett skämt, säg inget. Du har en hel del erfarenhet, förmodar jag?«

»Ja, ers höghet.«

»Det skulle jag gärna höra mer om.«

Geralt bugade ännu djupare.

»Ers höghet, ni vet väl att vår hederskodex förbjuder oss att tala om det vi gör?«

»En praktisk hederskodex, högt ärade häxkarl, mycket praktisk. Men om vi hoppar över detaljerna, har du haft med skogsvittror att göra?«

»Ja.«

»Och med vampyrer och bysar?«

»Det också.«

Foltest tvekade.

»Och med mylingar?«

Geralt tittade upp och mötte kungens blick.

»Det också.«

Foltest tittade bort.

»Velerad!«

»Ja, nådige herre.«

»Har du berättat om detaljerna?«

»Ja, nådige herre. Han anser att prinsessan går att avförtrolla.«

»Det har jag vetat länge. Men hur ska det gå till, högt ärade häxkarl? Nej visst, jag glömde. Din hederskodex. Visst. En liten anmärkning bara. Det har redan varit flera häxkarlar hos mig. Det har du säkert berättat, Velerad? Bra. Så därför vet jag att er specialitet är att dräpa, snarare än att bryta förbannelser. Men det kommer inte på fråga. Om ett hår kröks på min dotters huvud hamnar ditt eget huvud på stupstocken. Det var allt. Ostrit, och ni också herr Segelin, stanna kvar och ge honom alla informationer han behöver. De brukar fråga mycket, häxkarlarna. Ge honom ordentligt med mat och låt honom sova i palatset. Han ska inte behöva flänga runt på värdshuset.«

Kungen reste sig, visslade på hundarna och började gå mot dörren med steg som fick golvhalmen att yra. Han vände sig om i dörren.

»Om du lyckas är belöningen din, häxkarl. Kanske får du lite extra om du gör det bra. Men det finns givetvis ingen sanning i pöbelns prat om giftermål med prinsessan. Du tror väl inte att jag gifter bort min dotter med vilken landstrykare som helst?«

»Nej, inte alls, ers höghet.«

»Bra. Det visar att du är förståndig.«

Foltest gick ut och stängde dörren efter sig. Velerad och stormannen, som båda hade förblivit stående, satte sig nu kring bordet. Befallningsmannen drack upp hälften av kungens fulla bägare, tittade ner i kannan och svor till. Ostrit hade satt sig i kungens stol och tittade under lugg mot häxkarlen, medan han strök händerna över de snidade armstöden. Den skäggige Segelin nickade mot Geralt.

»Sätt er, högt ärade häxkarl, sätt er. Snart serveras kvällsvarden. Vad vill ni veta? Velerad har nog redan berättat allt för er. Känner jag honom rätt har han snarare sagt för mycket än för lite.«

»Bara ett par frågor.«

»Varsågod.«

»Befallningsmannen berättade att kungen kallade hit många vise när mylingen visade sig första gången.«

»Så var det. Men säg inte ›mylingen‹, säg ›prinsessan‹. Då blir det lättare att undvika sådana misstag inför kungen... med tråkiga konsekvenser.«

»Fanns det några namnkunniga män bland De vise? Någon som var berömd?«

»Ett par stycken, både då och senare. Jag minns inga namn. Kanske ni, herr Ostrit?«

»Minns inte«, sade stormannen. »Men jag vet att några av dem var både berömda och framstående. Det talades mycket om det.«

»Var de överens om att förbannelsen gick att lösa?«

»De var långt ifrån överens«, log Segelin. »Inte om någonting. Men det var någon som påstod det. Det skulle vara enkelt, det skulle inte ens kräva några kunskaper i magi. Som jag förstod saken skulle det räcka med att man tillbringade hela natten, från solnedgången till tredje hanegället, i källaren, vid sarkofagen.«

»Verkligen enkelt«, fnös Velerad.

»Jag skulle vilja höra en beskrivning av ... prinsessan«, sa Geralt.

Velerad for upp från stolen.

»Prinsessan ser ut som en myling!« skrek han. »Som den myligaste myling jag någonsin har hört talas om! Hans majestäts dotter, den förbannade megabastarden, är fyra alnar lång och ser ut som ett ölfat, käften sträcker sig från öra till öra och är full med sylvassa tänder, hon har röda ögon och röda hårtestar. Labbarna har klor som en vildkatt och hänger ända ner mot marken. Konstigt att vi inte har börjat skicka runt hennes miniatyrporträtt till grannländernas hov. Prinsessan, må pesten ta henne, är redan fjorton år gammal, det är dags att hitta en prins åt henne.«

»Ta det lugnt, befallningsman«, sade Ostrit med rynkade ögonbryn och såg mot dörren.

Segelin log snett.

»Beskrivningen var visserligen livfull, men ändå ganska exakt, och det var väl vad den ärade häxkarlen önskade, inte sant? Velerad glömde att tillägga att prinsessan rör sig med osannolik hastighet och är enormt mycket starkare än man kan tro av hennes längd och kroppsbyggnad. Att hon är fjorton år är ett faktum. Om det nu är viktigt.«

»Det är det«, sade häxkarlen. »Går hon bara till angrepp vid fullmåne?«

»Ja«, svarade Segelin. »Utanför det gamla palatset, alltså. Inne i palatset blev folk dödade oavsett månens faser. Men det är bara vid fullmåne hon går ut, fast inte vid varje fullmåne.«

»Har hon någonsin gått till attack mitt på dagen?«

»Nej. Aldrig under dagtid.«

»Äter hon alltid upp sina offer?«

Velerad spottade i halmen.

»Men för tusan, Geralt, vi ska äta middag snart. Tvi! Hon äter upp dem eller gnager av lite kött eller lämnar dem hela och hållna, det beror säkert på humöret. En bet hon bara huvudet av, några slet hon tarmarna ur, ett par andra gnagde hon rena, alldeles nakna, kan man säga. Det har hon efter mamma!«

»Akta dig, Velerad«, väste Ostrit. »Säg vad du vill om mylingen, men förolämpa inte Adda inför mig när du inte vågar göra det inför kungen!«

»Finns det någon som har överlevt en av hennes attacker?« undrade häxkarlen, och låtsades ignorera stormannens utbrott.

Segelin och Ostrit såg på varandra.

»Ja«, sade den skäggige. »Precis i början, för sex år sedan, kastade hon sig över två soldater som stod på vakt utanför kryptan. En av dem lyckades fly.«

»Och senare«, inföll Velerad, »var det en mjölnare som hon överföll utanför staden. Kommer ni ihåg?«

IV.

Sent på kvällen nästa dag fördes mjölnaren till kammaren ovanför vaktrummet, där häxkarlen hade fått sin sovplats. En soldat i huvförsedd kappa ledde in honom.

Samtalet gav inte mycket. Mjölnaren var livrädd, talade osammanhängande och stammade. Men hans ärr var desto mer talande: mylingen måste ha imponerande breda käkar och riktigt vassa tänder, däribland fyra långa huggtänder i överkäken – två på varje sida. Klorna var säkert vassare än en vildkatts, men mindre krökta. Det var förresten det enda skälet till att mjölnaren hade lyckats slita sig loss.

När Geralt avslutat sin inspektion nickade han åt mjöl-
naren och soldaten och följde dem till dörren. Soldaten knuf-
fade ut karlen ur rummet och drog av sig huvan. Det var
självaste Foltest.

»Sitt bara, res dig inte«, sade kungen. »Det här är ett in-
officiellt besök. Är du nöjd med dina undersökningar? Jag
hörde att du var i det gamla palatset på förmiddagen.«

»Ja, ers höghet.«

»När skrider du till verket?«

»Det är fyra dagar till fullmåne. Efter fullmånen.«

»Skulle du inte vilja se henne innan dess?«

»Behövs inte. Men om ... prinsessan ... har ätit är hon
inte lika snabb.«

»Mylingen, mästare häxkarl, mylingen. Vi behöver inte vara
diplomatiska nu. Prinsessa ska hon bli i framtiden. Det var
förresten det jag ville prata om. Ett inofficiellt svar, tack, kort
och koncist: kommer hon att bli människa igen? Kom bara
inte med din hederskodex en gång till.«

Geralt torkade sig om pannan.

»Min kung, jag kan bekräfta att det går att bryta förban-
nelsen. Och om jag inte misstar mig så stämmer det att man
måste tillbringa natten i borgen. När tuppen gal för tredje
gången hävs förbannelsen – om mylingen är utanför sarko-
fagen då. Så brukar man göra med mylingar.«

»Är det så enkelt?«

»Det är inte enkelt. För det första måste man överleva den
natten. Dessutom förekommer avvikelser från normen. Till
exempel tre nätter i stället för en. Tre i rad, alltså. Det finns
också ... tja ... hopplösa fall.«

»Just det«, sade Foltest ilsket. »Det hör jag ständigt från
vissa håll. Dräp monstret, det är ett obotligt fall. Mästare, jag
är säker på att man redan har talat med dig. Inte sant? Slå

ihjäl människoätaren utan krus, på en gång, och säg till kung-
en att det inte gick på något annat sätt. Kungen betalar inte,
men vi betalar. Mycket praktiskt. Och billigt. För kungen
låter halshugga eller hänga häxkarlen så guldets stannar hos
sina ägare.«

»Låter kungen ovillkorligen halshugga häxkarlen?« und-
rade Geralt med en grimas.

Foltest såg honom djupt och länge i ögonen.

»Kungen är inte säker«, sade han till sist. »Men häxkarlen
bör absolut räkna med den risken.«

Nu var det Geralt som teg en stund.

»Jag ska göra vad jag kan«, sade han efter ett tag. »Men
om det går illa kommer jag att försvara mitt liv. Ers höghet
måste också räkna med den risken.«

Foltest reste sig.

»Du missförstår mig. Det är inte det jag talar om. Om du
hamnar i ett trängt läge dödar du henne vad jag än tycker,
det är givet. Annars blir du ju själv dödad, säkert och oåter-
kalleligt. Det är inget jag går ut med, men jag kommer inte
att straffa den som dödar henne i självförsvar. Men jag tillåter
inte att man dödar henne utan att ens försöka rädda henne.
Folk har försökt tända eld på det gamla palatset, de har skju-
tit mot henne med pilbåge, grävt fällor och lagt ut snaror och
fångstögglor, ända tills jag hängde några av dem. Men det är
inte det jag pratar om. Hör på nu, mästare!«

»Jag lyssnar.«

»Efter tredje hanegället är hon ingen myling längre, om
jag har förstått saken rätt. Men vad är hon då?«

»En fjortonåring, om allt går bra.«

»Rödögd? Med krokodiltänder?«

»En normal fjortonåring. Alltså ... «

»Sjung ut!«

»Fysiskt.«

»Jo jag tackar, jag. Psykiskt då? En hink blod till frukost varje morgon? Eller ett människolår?«

»Nej då. Men psykiskt . . . Svårt att säga . . . Kanske på en tre- eller fyraårings nivå, skulle jag tro. Hon kommer att behöva omfattande vård under lång tid.«

»Det är klart. Mäster?«

»Ja.«

»Kan det komma tillbaka? Senare?«

Häxkarlen teg.

»Jaså«, sade kungen. »Det kan det. Och vad gör man då?«

»Om hon ligger avsvimmad några dagar och sedan dör måste ni bränna upp kroppen. Och det fort.«

Foltest såg sorgsen ut.

»Men jag tror inte«, tillade Geralt, »att det ska gå så illa. För säkerhets skull ska ni få några instruktioner om hur man minskar risken.«

»Redan nu? Är det inte för tidigt, mäster? Tänk om . . .«

»Ja, redan nu«, avbröt mannen från Rivia. »Man vet aldrig vad som händer. Det kan också tänkas att det ni finner på morgonen är min döda kropp och en avförtrollad prinsessa.«

»Så pass? Trots att jag gav tillstånd till självförsvar? Vilket du knappt ens ville ha, efter vad jag förstår.«

»Det här är allvarliga saker, ers höghet. Och riskerna är stora. Alltså, hör på: prinsessan måste hela tiden bära en safir i en silverkedja om halsen, helst en inclusus. Hela tiden. Dag och natt.«

»Vad är en inclusus?«

»En safir med en luftbubbla inuti. I hennes sovrum måste ni dessutom bränna grenar av ene, ginst och hassel i spisen.«

Foltest funderade ett tag.

»Tack för råden, mäster. Jag ska följa dem om . . . Och nu ska du höra på noga. Om du kommer fram till att det är ett hopplöst fall, så döda henne. Om du bryter förbannelsen men anar att flickan inte kommer att bli . . . normal . . . om du har minsta tvivel på att du har lyckats helt och hållet, då ska du också döda henne. Var inte rädd, du har inget att frukta från mig. Jag kommer att skrika åt dig inför folket, jag jagar ut dig ur palatset och staden, det är allt. Belöningen kan du förstås inte få. Om du inte kan förhandla dig till något från du-vet-vem.«

De satt tysta ett tag.

»Geralt!«

Det var första gången kungen kallade häxkarlen vid namn.

»Ja.«

»Hur mycket sanning ligger det i pratet om att barnet blev så där för att Adda var min syster?«

»Inte mycket. Någon måste ha uttalat en förbannelse, ingen förtrollning kommer av sig själv. Men jag skulle tro att förbindelsen med er syster var orsak till att någon uttalade förbannelsen, och därmed även till det som hände.«

»Som jag trodde. Några av De vise sade samma sak, men inte alla. Geralt? Var kommer sådant ifrån? Trolldom, magi?«

»Jag vet inte, ers höghet. Det är De vise som forskar om orsakerna till sådana fenomen. Vi häxkarlar nöjer oss med vetenskapen att fenomenen kan orsakas av en koncentrerad viljeakt. Och med vetenskapen att de kan bekämpas.«

»Dödas?«

»Ja, för det mesta. Det är oftast det vi får betalt för. Det är sällan någon begär att vi ska häva förbannelser. Det normala är att folk helt enkelt vill bli av med det som hotar dem. Och om monstret har dödat människor tillkommer även hämndmotivet.«

Kungen reste sig, gick några steg i kammaren och stannade framför häxkarlens svärd som hängde på väggen.

»Är det . . . ?«

»Nej. Det där använder jag mot människor.«

»Jag hörde det. Vet du vad, Geralt? Jag följer med dig till kryptan.«

»Uteslutet.«

Foltest vände sig om och det glimmade till i hans ögon.

»Vet du om att jag aldrig har sett henne, trollkarl? Varken när hon föddes eller . . . senare. Jag var rädd. Jag kanske aldrig får se henne, eller hur? Jag har rätt att åtminstone få se hur du mördar henne.«

»Uteslutet, som sagt. Det skulle innebära en säker död. För mig också. Min viljekraft och uppmärksamhet får inte försvagas . . . Nej, ers höghet.«

Foltest vände sig om och gick mot dörren. Geralt trodde först att han skulle gå utan ett ord, utan att ta farväl, men kungen stannade till och såg på honom.

»Du inger förtroende«, sade han. »Även om jag vet vad du är för sort. Jag hörde historien om värdshuset. Jag är säker på att du slog ihjäl de där banditerna bara för att väcka uppseende, för att chockera folk, och chockera mig. Det är väl uppenbart att du kunde ha besekrat dem utan att döda. Jag är rädd att jag aldrig får veta om du tänker rädda min dotter eller döda henne. Men jag får acceptera det. Jag måste acceptera det. Vet du varför?«

Geralt svarade inte.

»För jag tror«, fortsatte kungen, »att hon lider. Inte sant?«

Häxkarlen betraktade kungen med genomträngande blick. Han sade ingenting, nickade inte, gjorde inte den minsta rörelse, men Foltest visste. Han förstod svaret.

V.

Geralt tittade ut genom palatsfönstret för sista gången. Skymningen föll snabbt. På andra sidan sjön glittrade de svaga ljusen från Vyzima. Borgen omgavs av en ödemark – en remsa ingenmansland som under de senaste sex åren hade skilt staden från den farliga platsen. Där fanns ingenting kvar, förutom några ruiner, ruttnande bjälklag och resterna av en sliten palissad, som det tydligen inte hade varit lönt att montera ner och flytta. Kungen hade flyttat så långt han kunde, till den motsatta sidan av staden – det bukiga försvarstornet på hans nya palats avtecknade sig svart i fjärran mot kvällshimlens allt djupare blånad.

Häxkarlen ställde sig återigen vid det dammiga bordet i en av de tomma utplundrade salarna där han gjorde sina förberedelser, utan brådska, lugnt och omsorgsfullt. Han visste att han hade gott om tid. Mylingen skulle inte lämna sin krypta före midnatt.

Framför honom på bordet stod ett litet skrin med järnbeslag. Han öppnade locket. Inuti låg en rad mörka glasflaskor i små fack fodrade med torkat gräs. Han plockade upp tre av dem.

Från golvet lyfte han upp ett avlångt paket inlindat i tjocka fårskin och med en rem runt om. Han öppnade paketet och tog fram ett svärd med ornamenterat fäste, i en svart skinande skida prydd med rader av runtecken och symboler. När han drog ut svärdet var det blankt som en spegel. Klingan var gjord av rent silver.

Geralt viskade en trollformel, drack ur två av flaskorna och lade vänstra handen på svärdsfästet efter varje klunk. Sedan svepte han in sig ordentligt i den svarta kappan och satte sig på golvet. Det fanns inte en stol i salen, eller i hela borgen.